

Karfreitag en de Brachyglottis

*Ik voel aan mijn water
dat ik me ga bekommeren
om dit zorgenkindje*

Goede Vrijdag. Regen, windstil. Een vette gaat vreet op het vogelvoederstation in één klap een voorraad van dagen weg. Zo nu en dan rijdt een auto voortbij, zelfs als je blind zou zijn, hoor je aan dat passeren dat het regent. "Wat doet een Duitser eigenlijk op zo'n dag?" vroeg ik dakdekker Rudi gisteren. Uit zijn antwoord begreep ik dat 'een beetje rommelen rond het huis' in elk geval voor hem een bezigheid is. Opruimen. Ik ben zo iemand die eigenlijk elk jaar opnieuw moet opzoeken wat de dag ervoor beduidt, Witte Donderdag. Als je dat eenmaal weet – het Laatste Avondmaal – snap je ook wel wat er op Goede Vrijdag gebeurde. Hier in de Eifel heet de dag natuurlijk niet *Guter Freitag*, dat zou te gemakkelijk zijn. *Karfreitag*, en zoals gebruikelijk hier: alles dicht en toe. Een verplichte vrije dag.

Het Kar- uit het woord is verwant met het Engelse care: 'zorg' of 'zorg dragen voor', en ons woord kartig, 'schrakal, gierig'. Van het oud-Hoogduitse kara, 'vasten', 'rouw', 'zorg'. De dag ervoor is hier niet wit, maar groen: *Gründonnerstag*.

Het vriest niet langer 's nachts. Ik heb alle vorstwerende maatregelen opgeheven: de sparrentakken weggehaald, het opgetaste oude blad opgeruimd. Dat moet ik niet doen omdat het hier in april nog venijnig vriezen kan, het liefst als ik net even een week in Amsterdam ben of elders. Maar ik kan het niet laten. Als de zon schijnt, is het meteen

lekker weer. Muggen zweven onder de eik, het water in de vijvertjes stroomt, zevenblad grijpt z'n kans. Ik heb zelfs al stukken van het gazon gemaaid, dat was de schuld van buurman Max. Die is zo verslaafd aan grasmaaien dat zijn vrouw hem met geweld in bedwang moet houden bij het eerste voorjaarszonnetje. Afgelopen week glipte hij uit haar greep. In en rond mijn huis is niets of niemand om mij in bedwang te houden, dus ik kan doen wat ik wil, zelfs grasmaaien in maart.

De Brachyglottis heeft wederom een enorme klap van de vorst gehad, erger nog dan vorige winter. Ik vrees dat die prachtige struik domweg niet geschikt is voor in de Eifel, terwijl hij zich in Schotland en Wales als onkruid gedraagt, maar daar vriest het dan ook veel minder. Soms moet je hard zijn. Wat heb je aan een struikje (het zijn er vijf) dat je de hele zomer intensief moet vertroetelen om hem weer een beetje fit te krijgen? Dat is pas diep in de herfst voor elkaar, en na die herfst volgt al snel weer een winter waarin ik de struikjes bedekken moet, waardoor je ze niet eens ziet.

Een lastpak is het, een zorgenkindje, voor wie het elke dag *Karfreitag* is, of moet zijn. Eén van de drie stekken (afknippen en hop de grond in) heeft de winter trouwens overleefd. Ik voel aan mijn water dat ik me ga bekommeren om dit zorgenkindje.

Gerbrand Bakker is schrijver en hovenier. Hij verhaalt over zijn huis, tuin en bureu in de Duitse Eifel.

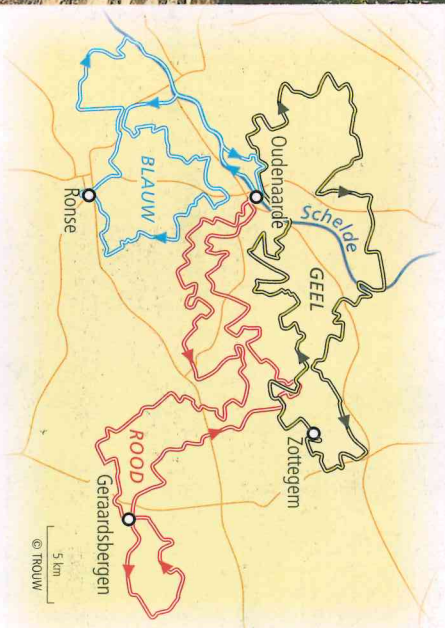
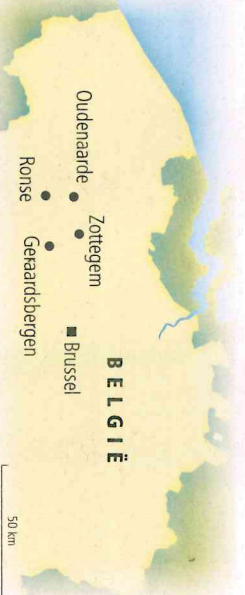

FOTO FLICKR

Wielervederwalhalla

De Vlaamse veldwegeltjes
liggen er ook voor fietstoeristen

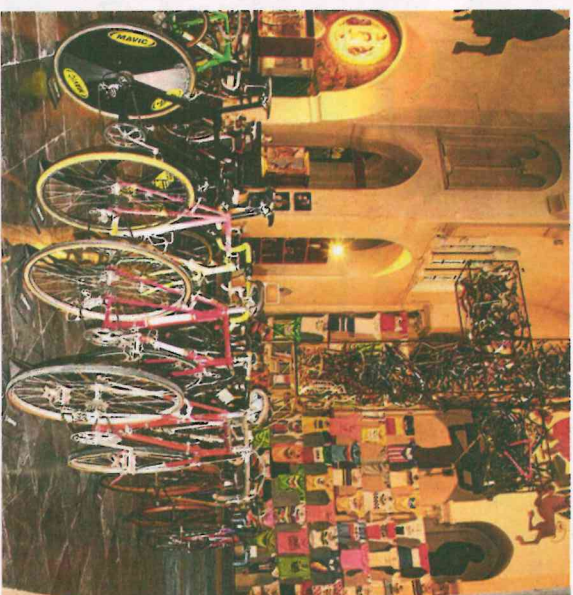
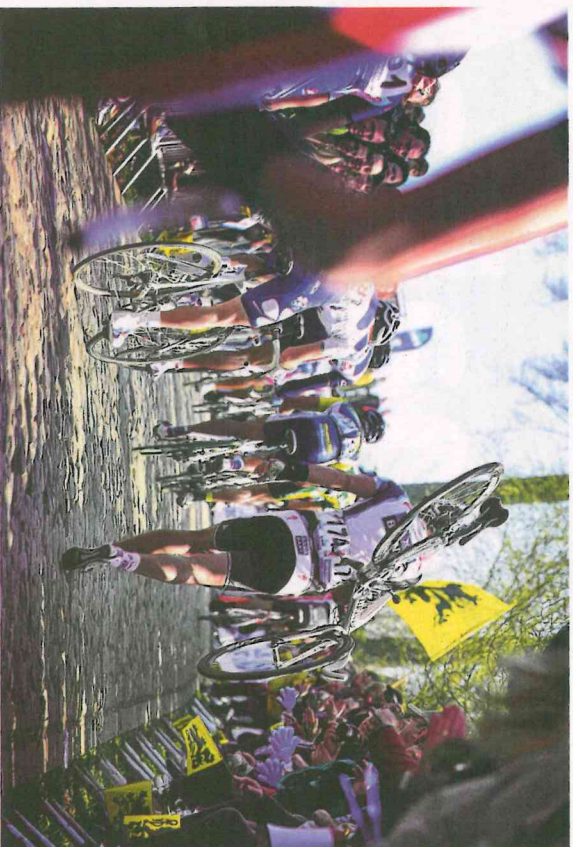
De honderdste Hoogmis

Morgen rijden renners de honderdste editie van de Ronde van Vlaanderen. Zodra het stof van de heroïsche koers is neergedaald, krijgen fietstoeristen ruim baan in de Vlaamse Ardennen.

TEKST FLIP VAN DOORN

Ik ging naar Vlaanderen om de Ronde te zien. Vlaanderen, het land waar het koersen in de prehistorie moet zijn uitgevonden. Het land waar renners jaartijds honderden wedstrijden rijden, criteriums, omlopen, klassiekers en rondes. Toch is er maar een die zich een hoofdletter mag permitteren. De Ronde. Elke Vlaming weet waar het dan over gaat. Vlaanderens Mooiste, de Hoogmis. Voor onze zuidburen straat wielrennen gelijk aan religie. Dat begrijp ik wel, ik zou zelfs een stap verder willen gaan. Wanneer ik in het vroege voorjaar de televisie aanzet om het live-verslag van een koers te zien, vagen mijn kinderen mij steevast wat ik daar zo leuk aan

vind. Mijn antwoord is elk jaar, elke week opnieuw hetzelfde. "Omdat wielrennen is als het leven." Wielrennen is onvoorwaardelijke liefde en verzengende haat. De dood, ook afgelopen week weer, of de gladiolen. Wielrennen is het leven in zijn volle schoonheid, maar ook met al zijn rauwe en duistere kanten. Met bluff, manipulaties en achterbakse streken, met hectiek en heldenmoed. Het leven met zijn modderige kasseienstroken en venijnige hellingen, met zijn vechters, valspelers, vedetten en verliezers, met kopmannen en watterdaggers, met zijn voorspelbaarheid en zijn verrassingen. En met elk jaar weer de Ronde. Van alle grote Vlaamse voorjaarskoersen

speelt het merendeel zich af in een vrij klein gebied. Of ze nu de Omloop Het Nieuwsblad heten, Kuurne-Brussel-Kuurne, Dwaars door Vlaanderen of de E3 Harelbeke, ze overlappen elkaar allemaal. Pak er maar eens een kaart van België bij, zoek even ten zuiden van Gent de steden Oudenaarde, Zottegem,

Geraardsbergen en Ronse en verbind ze met denkbeeldige lijnen tot een rechthoek. In die rechthoek gebeurt het. De heuvelzone. Daar liggen de Koppenberg en de Oude Kwaremont, de Paterberg en de Traalenberg, de Kruisberg en de Kluisberg. Er is geen kruispunt waar geen gekleurde pijlen op het wegdek straan die renners de weg wijzen. Heilige grond.

Schrijver Omer Watzet schonk het gebied de naam Vlaamse Ardennen en schreef in 1889 over zijn 'land van heuvels en dalen, waar ge tien, twaalf dorpen in één dag te voet kunt bezoeken, van het ene naar het andere gaan langs veldwegeltjes die klimmen en dalen'. Watzet ging te voet. De fiets moest nog aan zijn opmars beginnen, de eerste Ronde van Vlaanderen werd in 1913 verreden.

Behalve mooi wandelen is het in de Vlaamse Ardennen in de eerste plaats verrukkelijk fietsen. En dat kan op alle mogelijke manieren. Met een krom stuur en 22 versnellingen, met een kind in de fietskar, op een elektrische fiets of alles daartussenin. Weliswaar is het stof van de ene koers nog niet neergedald of een volgend peloton

komt voorbij, de veldwegeltjes liggen er ook voor fietstoeristen. En wat is een mooiere onderbreking van een fietstrocht dan de passage van stoempende en zwoegende coureurs?

Een week voor de Ronde dompel ik mij onder in de wielerveelde van de Vlaamse Ardennen. De spanning bouwt langzaam op. Misdienaren zijn in de weer met dranghekken, bouwen feesttenten, plaatsen Bierpomp. De hellingen zijn het decor van de E3 Harelbeke, ranke wielen butsen op botte kasseien. Maar over alles heen hangt dit jaar een merkwaaardige nevel, ongrijpbaar als dampen uit een wierookvat. Het is de mening van angst en vastberadenheid die, als de stofwolk in de vertrekhak van vliegveld Zaventem, boven heel België is blijven hangen na de aanslagen van 22 maart. De Ronde zal ook dit jaar doorgaan, simpelweg omdat ook het leven doorgaat. Zelfs de Tweede Wereldoorlog heeft de renners niet kunnen stoppen. Alleen tussen 1915 en 1918 kwamen leven en koers hier helemaal tot stilstand. In deze dagen van terreur krabbelt België echter op en gaat dapper verder, als een renner die hard ten val kwam, maar gehavend en wel toch weer op de fiets stapte. De vastberadenheid wint, al kan zij de angst niet helemaal verdrijven.

Is de koers religie, dan is Oudenaarde een bedevaartsoord. Elke veertiende zondag van het jaar ligt daar de finishlijn van de Ronde. Maar ook de rest van het jaar pelgrimeren ►

De Ronde

Bij het Centrum Ronde van Vlaanderen in Oudenaarde starten de drie lussen van de pittige fietsroute die alle hoogtepunten van de Ronde aandoet.

Zie voor de routes: www.crvv.be

Alle praktische informatie over de Vlaamse Ardennen zijn te vinden op www.koersmevlaamseardennen.be

Koers is religie

Het hoogaltaar vol historische wielershirts, een enorm 'Croix-de-Fer' van fietsframes; op de fantastische tentoonstelling 'Koers is religie' kan het allemaal. Tien zijkapellen in een voormalige kloosterkerk in Roeselare zijn gewijd aan wielergoden, doppingzondaars en natuurlijk de Hooqmis, schitterende kruiswegstaties beelden het lijden van de renners uit. Zie: www.koersreligie.be

de fietsers in drommen naar het stradje aan de oevers van de Schelde, dat vanouds bekendstaat om zijn brouwerijen en lakenhandel. In het Centrum Ronde van Vlaanderen vergapen zij zich aan de historie van de Hoogmis. Het onlangs geheel vernieuwde RondeMuseum in het Centrum bedient hen met fietsen en shirts van winnaars, heroïsche beelden van bijzondere edities van de Ronde. De fraai opgezette expositie leert bovendien dat een lang lint van bergjes op de taalgrens getuigt van het ontstaan van het landschap. Veel landwegen op de sterile flanken van deze getuigenheuvels zijn geplaveid met bonkige kasseien van porfier, gestold magma. En op de taluds van de Koppenberg groeien meer dan negentig verschillende soorten planten.

Bijna alle fietsers zetten vervolgens koers naar de Koppenberg zelf. Gehuld in kazuifels van lycra, zo kleurig als voorjaarsbloesems, worstelen ze zich omhoog. Ik voeg me bij hen, zet me in hun wiel, voel de spanning

Gehuld in kazuifels van lycra, zo kleurig als voorjaarsbloesems

op mijn spieren, waan me heel even renner. Dan glijd ik weg op de spekgladde stenen, kom tot stilstand en val om zoals duizenden anderen hier omvielen. Het geeft me de gelegenheid de omgeving in mij op te nemen, de beide taluds die dankzij zon en schaduw elk een eigen microklimaat hebben.

Vlaanderen Mooioste landschap, noemen ze het hier. Venijnige hellingen als de Oude Kwaremont en de Paterberg blijken aan de achterzijde vriendelijk te glooien, magnefke vergezichten te ontsluiten. Op de top

van Koppenberg en de Muziekberg liggen bossen waar wandelaars hun hart kunnen ophalen. En het fijne van de bergjes is dat je er ook omheen kunt fietsen. Bierroutes voeren langs de oevers van de Schelde en de Zwalm, langs watermolens, boerenerwen, beekjes, cafés en brouwerijen.

Ook wie de Kwaremont niet op de fiets heeft bedwongen, kan zich laven aan het geïjknamige bierje. Of anders aan de prijswinnende Goudenband van Liefmans. De trots van de streek wordt beter met de jaren en mag net als goede wijn een paar rijpen op de fles.

Bruin bier als miswijn, voorbijdoekende wielergoden, aanmoedigingen die klinken als een koorzang, als psalmen. Misschien hebben onze zuiderburen toch gelijk. Koers is religie. En in de Vlaamse Ardennen straan de kerkeuren altijd open. ■

Deze reportage kwam tot stand met dank aan Toerisme Vlaanderen & Brussel.

oproep

Een leraar (m/v) voor het leven

Heeft u die gehad? Een die meer deed dan alleen overhoren en toetsen opgeven? Die u zelfvertrouwen gaf. Een docent die u anders liet kijken naar de tijd waarin u tiener was of die zelfs uw wereldbeeld liet kantelen. Die wel eens uit z'n rol viel, grappig was. Een leraar die u liet twijfelen aan aloude afspraken. Over goed en fout. Een leraar die op precies de goede toon over seks praatte, en niet alleen waarschuwde voor geslachtsziekten en loverboys.

Mail uw verhaal voor 4 april over uw favoriete leraar in max. 120 woorden naar tijdpost@trouw.nl en vermeld uw naam en woonplaats.